

AANPAK EN RESULTATEN PARTICIPATIEBELEID

ONDERZOEK NAAR DE WIJZE VAN UITVOERING
VAN DE PARTICIPATIEWET IN DE GEMEENTE
BEST

INHOUDSOPGAVE

ONDERDEEL	Pagina
Inleiding	3
Opzet, aanpak en rapportage	4
Onderzoeksvragen, normenkader en bevindingen/conclusies	5
Aanbevelingen	8
Reactie college	10
Nawoord rekenkamercommissie	11

Wat onderzoeken we?

In dit onderzoek staan de aanpak en de resultaten van de Participatiewet centraal. Het onderzoek strekt zich uit over de jaren 2015 – 2018, waarbij in een enkel geval ook recente gegevens uit 2019 zijn betrokken. Het onderzoek beoogt aan de raad inzicht te verschaffen op welke wijze de Participatiewet in Best wordt uitgevoerd en welke resultaten daarmee worden bereikt.

We hanteren een meetlat of normenkader om te bepalen in welke mate is voldaan aan het beleid dat de gemeenteraad heeft uitgezet voor het betreffende onderzoeksonderwerp. Op basis van de vergelijking tussen de antwoorden op de onderzoeksvragen en normenkader bepalen we of en in hoeverre aan de geformuleerde doelstellingen is voldaan. Op basis hiervan trekken we conclusies en doen wij aanbevelingen aan de gemeenteraad ter verbetering/ versterking .

Waarom dit onderwerp?

De rekenkamercommissie heeft dit onderzoeksonderwerp gekozen om de volgende redenen:

- Tijdens de gesprekken met de fracties is door meerdere fracties aangegeven, dit een **belangrijk** onderwerp te vinden;
- Ook in het coalitieakkoord is dit onderwerp nadrukkelijk aan de orde gesteld;
- Er zijn in de organisatie continu ontwikkelingen gaande op dit onderwerp;
- Er bestaan bij de gemeenteraad zorgen omtrent de resultaten, die met het participatiebeleid in Best worden bereikt

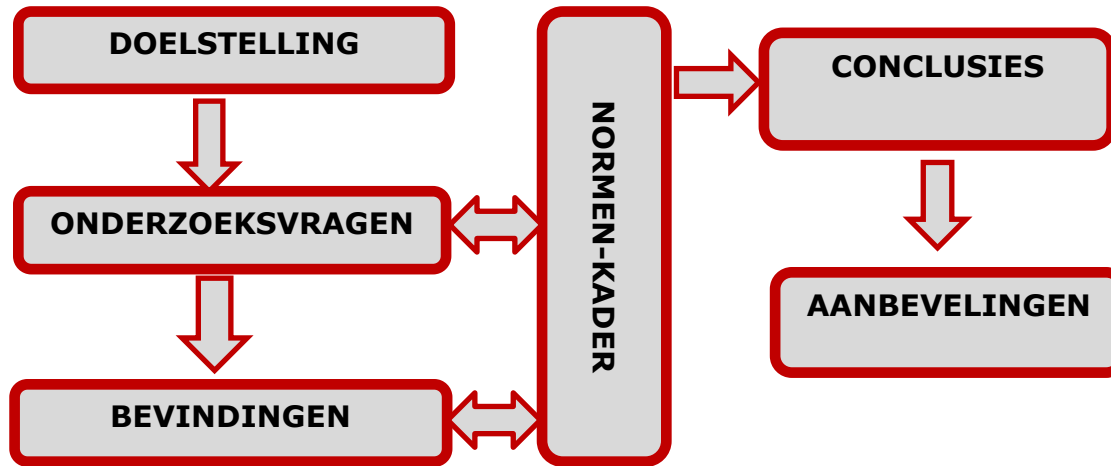
Hoe en wanneer is dit onderzoek uitgevoerd?

Het onderzoek is als volgt uitgevoerd:

- **Inventarisatie en documentenanalyse**
Deze fase betreft het verzamelen en analyseren van relevante (beleids)documenten
- **Interviews**
Deze zijn gehouden ter verdieping van de document-analyse. De geïnterviewde personen staan vermeld in de Bevindingen en bijlagen, behorend bij dit rapport
- **Conceptrapportage**
- **Formele behandelingsprocedure**
Doorlopen gebruikelijke procedure van hoor en wederhoor. Definitieve rapportage opgesteld en aangeboden aan de raad.

OPZET, AANPAK EN RAPPORTAGE

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

LEESWIJZER

Wij hebben onderzoek verricht naar de aanpak en resultaten van het Participatiebeleid in Best. Op de volgende pagina's hebben we onze bevindingen kort samengevat en voor u gerelateerd aan de onderzoeksvragen. Het onderzoek zelf is echter veel meer omvattend. Een meer uitgebreide toelichting treft u in de Rapportage Bevindingen, die bij dit onderzoeksrapport is gevoegd.

ONDERZOEKSVRAGEN, NORMENKADER EN BEVINDINGEN/CONCLUSIES

ONDERZOEKSVRAGEN	NORMENKADER	BEVINDINGEN/CONCLUSIES
<p>BELEID:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe is het re-integratiebeleid m.b.t. de Participatiewet geformuleerd? • Zijn daarin concrete doelen gesteld en, zo ja, wat zijn die doelen? 	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een concreet beleid geformuleerd met taakstellingen en instrumenten; • De gemeenteraad stelt de beoogde maatschappelijke effecten, doelstellingen, de vertaling naar beleid en de begrote kosten vast. • De uitkomsten van periodieke evaluaties worden gebruikt om, waar nodig, het beleid of de doelstellingen bij te stellen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn voldoende beleids- en uitvoeringregels vastgesteld. • Er zijn werkschema's opgesteld en er wordt in grote lijnen conform deze schema's gewerkt. • In de beleidsregels worden meer algemene beleidsdoelen gesteld. Nadere concretisering van doel- en taakstellingen vindt voornamelijk plaats bij de programmabegroting. <p>Voor uitgebreide bevindingen zie pagina's 5 t/m 8 Bijlagenboek.</p>
<p>UITVOERING;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe is de uitvoering daarvan verlopen en tegen welke knelpunten is men aangelopen? • Hoe is de samenwerking met het regionaal Werkbedrijf geregeld? • Is er sprake van een integrale begeleiding van uitkeringsgerechtigden? • Is Best er klaar voor om nieuwe doelgroepen aan het werk te helpen? 	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een heldere taakafbakening tussen gemeente en Werkbedrijf geformuleerd; • De uitvoering van het beleid geschiedt conform deze afspraken; • De resultaten van het beleid worden periodiek gemonitord en geëvalueerd; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De gecombineerde, brede intake werk en inkomen is een goede stap in de integrale benadering van de cliënten. ▪ Er bestaan zorgen over de effectiviteit van de formatie voor de uitvoering van het re-integratiebeleid conform de Participatiewet. Wil men de hogere ambities van de nota Best@Work waarmaken, dan zal een passende inzet van de formatie moeten plaatsvinden. ▪ In de praktijk zou, conform het uitgangspunt van de nota Best@Work, dat de aandacht van de gemeente vooral gericht moet zijn op de groep met een loonwaarde van 30 – 80, deze groep meer aandacht moeten krijgen.. ▪ Van meerdere kanten wordt er op gewezen, dat de rol van de klantmanagers nog te weinig is gericht op de rol van een ondersteuning en coaching. ▪ Er wordt te weinig gebruik gemaakt van de mogelijkheden bij externe partners (bv. Het Goed, Ondernemerscontact, individuele bedrijven, vooral ook bestuurlijk). De kosten van inschakeling van Het Goed zijn redelijk beperkt en gelet op de bereikte resultaten, is de "terugverdien-termijn" zeer beperkt. Los van de maatschappelijk meerwaarde kan er ook een financieel voordeel voor de gemeente uit voortvloeien. ▪ Er is onvoldoende aandacht voor de maatschappelijke plaatsingen van cliënten, waardoor niet iedereen "mee kan doen". ▪ Door te beperkte begeleiding vanuit het UWV wordt het traject bij de gemeente moeilijker.

ONDERZOEKSVRAGEN	NORMENKADER	BEVINDINGEN/CONCLUSIES
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Uit externe gesprekken is naar voren gekomen, dat er onvoldoende differentiatie in de aanpak plaats vindt. Daarmee worden bereidwillige cliënten te streng en de niet bereidwillige te soepel behandeld, zo wordt dat door cliënten ervaren.</i> ▪ <i>De aanpak en benadering is tussen intern en extern betrokkenen niet eenduidig. Bijvoorbeeld Klantmanager-Jobhunter, Klantmanager-WSD, Gemeente-Het Goed.</i> ▪ <i>De meerwaarde van het Regionaal Werkbedrijf 04-Werkt wordt intern nogal eens als onduidelijk aangeduid.</i> <p>Voor uitgebreide bevindingen zie pagina's 9 t/m 12 Bijlagenboek.</p>
<p>RESULTATEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Welke concrete resultaten zijn er behaald als gevolg van Participatiebeleid?</i> • <i>Hoe effectief helpt Best tot nu toe zijn burgers aan werk?</i> • <i>Heeft de invoering van de Participatiewet geleid tot een extra instroom van mensen die een beroep doen op een gemeentelijke uitkering?</i> • <i>Hoe verhouden zich de lasten en baten van dat beleid?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Normen met betrekking tot de uitstroom zijn voornamelijk in de Programmabegroting vermeld;</i> ▪ <i>Hetzelfde geldt ook voor de financiële uitkomsten. Norm is binnen rijksbudget blijven.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Circa 73% van het cliëntenbestand wordt volgens de analyse van CompetenSys als kansarm tot vrijwel kansloos gekwalificeerd voor betaalde arbeid.</i> ▪ <i>Uitstroom naar een volledige baan is conform doelstelling gerealiseerd. Dat geldt niet voor overige doelstellingen.</i> ▪ <i>Een daling van het cliëntenbestand is niet gerealiseerd. Er worden verschillende bronnen door elkaar gebruikt bij de presentatie van aantallen, hetgeen een reële vergelijking moeilijker maakt. Vanwege de complexiteit en de omvang is het belangrijk om goed toe te lichten over welke cijfers het gaat.</i> ▪ <i>Maximaal ca. 45% van de uitstroom kan worden toegerekend aan het Participatiebeleid. De overige uitstroom is een gevolg van autonome ontwikkelingen.</i> ▪ <i>Bij het Regionaal Werkbedrijf 04-Werkt scoren gemeenten beter dan het UWV. In 2018 blijft de score van Best achter bij de regionale resultaten. Dit kan te maken hebben met een hoger lokaal ambitieniveau van Best voor de brede doelgroep.</i> ▪ <i>Ten aanzien van de budgetten is vastgesteld, dat de gemeente op het zogenaamde BUIG-budget aanzienlijke bedragen tekort komt, zij het dat de tekorten langzaam teruglopen. Bij het Participatiebudget/WSW speelt de gemeente vrijwel quitte.</i> <p>Voor uitgebreide bevindingen zie pagina's 12 t/m 17 Bijlagenboek.</p>

ONDERZOEKSVRAGEN	NORMENKADER	BEVINDINGEN/CONCLUSIES
<p>INFORMATIEVOORZIENING</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoe is de informatievoorziening richting de raad verlopen? 	<ul style="list-style-type: none"> Het college informeert de Raad over de resultaten die gerelateerd zijn aan de geformuleerde doelstellingen en plaatst de resultaten in perspectief. De informatie is op tijd en volledig, zodat bijsturing van beleid mogelijk is. 	<ul style="list-style-type: none"> De raad wordt in voldoende mate middels speciale sessies Sociaal Domein geïnformeerd over aanpak en resultaten van het Participatiebeleid. De Monitor Sociaal Domein is een belangrijke hulpmiddel bij deze sessies. Deze moet aansluiten bij de vastgestelde beleidsdoelen en inzicht geven in de realisatie daarvan. Daaraan ontbreken echter enkele essentiële onderdelen, namelijk de tegenprestatie en informatie over genomen maatregelen. Deze gegevens geven immers ook belangrijke informatie over de wijze waarop Participatiebeleid in Best gestalte krijgt. Er vindt slechts in beperkte mate bijsturing plaats op basis van deze rapportages. <p>Voor uitgebreide bevindingen zie pagina's 17 t/m 18 Bijlagenboek.</p>

AANBEVELINGEN

AANBEVELINGEN	OVERWEGINGEN	ADRESSERING/UITVOERINGSSUGGESTIES
<p>Aanbeveling 1 (Uitvoering)</p> <p>Houdt een grondige evaluatie en analyse van taakhoud, taakverdeling en taakinvulling van alle bij het Participatieproces betrokken medewerkers en maak daarbij een goede capaciteitsberekening van de formatie, die nodig is om de ambities van Best@Work waar te kunnen maken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Er gaat volgens de klantmanager teveel tijd verloren aan administratieve handelingen; daardoor structureel te weinig tijd voor coaching en begeleiding cliënten; - ICT-systemen zijn niet goed op elkaar afgestemd, waardoor veel extra administratieve handelingen nodig zijn; - Klantmanagers zijn volgens meerdere geïnterviewden nog te weinig gericht op hun coachende en begeleidende taak, die rol dient versterkt te worden; - Klantmanagers geven zelf aan dat formatie ontoereikend is; - Er bestaan verschillende benaderingswijzen voor re-integratie van cliënten. (KM-Jobhunter-WSD). Wenselijk om als één team te opereren en daarin één lijn te volgen; - Ook bedrijfsvoering is een onderdeel van het werkproces en dient de nodige aandacht te krijgen. 	<p>College/Organisatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maak goede taakbeschrijvingen, waarbij het accent ligt op de corebusiness, te weten het coachen en begeleiden van cliënten op hun weg naar economische en/of maatschappelijke participatie; - Leg helder vast op welke categorieën cliënten de primaire focus dient te liggen; - Ga na of middels een vorm van administratieve ondersteuning bij de Klantmanagers extra ruimte kan worden vrijgemaakt voor hun coachende en begeleidende rol; - Analyseer de huidige formatie-omvang in relatie tot het ambitieniveau; Betrek daarbij ook dat WSD-medewerkers aan de cluster zijn toegevoegd; - Zorg er voor dat de geautomatiseerde systemen met elkaar kunnen communiceren en gegevens kunnen uitwisselen, waardoor uitvoering beter ondersteund wordt; - Schenk bij de beschrijving van de taken en de taakafstemming nadrukkelijk aandacht aan een kwalitatief goede bedrijfsvoering.
<p>Aanbeveling 2: (Uitvoering)</p> <p>Verleg activiteiten van de Klantmanagers meer naar de groep 30 – 80% loonwaarde.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aandacht gaat nu teveel naar de groep die relatief gemakkelijk bemiddelbaar is; - Beleidsnota Best@Work geeft aan, dat het zwaartepunt qua coaching en begeleiding bij deze groep behoort te liggen. - Klantmanagers geven zelf aan daar onvoldoende aandacht aan te (kunnen) besteden 	<p>College/Organisatie</p> <p>Opnemen in taakomschrijving en werkplannen dat op grond van de Beleidsnota Best@Work de primaire aandacht van de klantmanagers naar deze groep moet uitgaan.</p>
<p>Aanbeveling 3: (Uitvoering)</p> <p>Maak meer gebruik van externe mogelijkheden en durf daarbij ook experimenten aan te gaan</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Er wordt te weinig gebruik gemaakt van mogelijkheden van Het Goed; - Het UWV biedt te weinig begeleiding, hier liggen kansen voor de gemeente (zie werkwijze Den Bosch) 	<p>College/Organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ga gesprekken aan met Het Goed, UWV en eventuele andere instanties om na te gaan, op welke wijze het meest effectief kan worden bijgedragen aan de doelstellingen van de Participatiewet. - Durf daarbij ook niet gebaande paden te betreden.

AANBEVELINGEN	OVERWEGINGEN	ADRESSERING/UITVOERINGSSUGGESTIES
<p>Aanbeveling 4: (Uitvoering)</p> <p>Schenk veel meer aandacht aan de mogelijkheden van maatschappelijke participatie, neem (straf)maatregelen bij onwillige cliënten en lever binnen de wettelijke mogelijkheden meer maatwerk richting cliënten</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Interne regels met betrekking tot maatschappelijke participatie zijn kennelijk in de praktijk te lastig; - Klantmanagers geven aan hier onvoldoende aandacht aan te (kunnen) besteden; - Beleidsnota Best@Work zegt dat <u>iedereen</u> mee moet kunnen doen, indien niet economisch mogelijk dan middels een tegenprestatie naar vermogen. - Bereidwillige cliënten ervaren benadering vaak als (be)dreigend; - Niet-bereidwillige cliënten worden volgens meerdere geïnterviewden te soepel benaderd. - Klantmanagers, die hun cliënten kennen, weten wat voor vlees ze in de kuip hebben. 	<p>College/Organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neem in de plannings en werkafspraken voldoende ruimte op om deze taak naar behoren te kunnen invullen; - Neem bij niet-bereidwillige cliënten gepaste maatregelen op basis van de mogelijkheden die wet en verordeningen bieden. - Pas op basis van de onderverdeling bereidwillig/niet bereidwillig de toonzetting in de correspondentie met betrokkenen aan.
<p>Aanbeveling 5: (Informatievoorziening)</p> <p>Laat de Monitor Sociaal Domein beter aansluiten bij de vastgestelde beleidsdoelen en voeg daar in ieder geval ook gegevens toe over de maatschappelijke plaatsingen en de (straf)maatregelen die zijn getroffen tegen niet-bereidwillige cliënten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Als iedereen mee moet kunnen doen volgens Best@Work, moet ook over alle plaatsingen worden gerapporteerd; - Het geven van inzicht in de getroffen maatregelen voorkomt de beeldvorming, dat onvoldoende wordt opgetreden tegen niet-bereidwillige cliënten. 	<p>College/Organisatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neem in de Monitor Sociaal Domein in ieder geval gegevens op over de tegenprestatie en getroffen (straf)maatregelen en deel die gegevens met de raad.

REACTIE COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS.

Afdeling Regie en Ontwikkeling

Ondersteuning en Participatie

Rekenkamercommissie Best
t.a.v. de heer J. van den Heuvel

Uw Brief van Uw kenmerk	Ons kenmerk	PJ19-00114/
Datum	Categorie	
Verzonden	Behandeld door	Seska Jansen
Onderwerp	Telefoonnummer	14 0499

Bestandje reactie op het concept onderzoeksrapport aanpak en resultaten Participatiewet

Beste heer Van den Heuvel,

Bij brief van 2 oktober hebben wij het concept onderzoeksrapport over de uitvoering van de Participatiewet in de gemeente Best ontvangen. U vraagt ons om een inhoudelijke reactie op de conclusies en aanbevelingen.

In een eerdere fase heeft de feitencheck al ambtelijk plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen. In deze brief beperken wij ons dus tot een inhoudelijke reactie op basis van de conclusies en aanbevelingen. We hebben hierbij de volgorde in uw rapport aangehouden.

Voorafgaand

De invoering van de Participatiewet ging gepaard met een aantal nieuwe uitdagingen voor de gemeente. Denk hierbij aan de uitbreiding van de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor nieuwe, kwetsbare doelgroepen en aanvullende instrumenten om activering en uitstroom naar werk te bevorderen. Dit binnen een dynamische omgeving onder invloed van de situatie op de arbeidsmarkt, (her)positionering van belangrijke samenwerkingspartners en verandering in wet- en regelgeving. Dat maakt de uitvoering van de Participatiewet complex en boeiend.

Wij zetten ons dagelijks in om de inwoners die extra ondersteuning behoeven, te begeleiden en toe te leiden naar werk. Bij voorkeur regulier en als dat niet mogelijk is naar andere vormen van maatschappelijke participatie. Met als ultieme doel dat een ieder in Best naar vermogen kan participeren in de samenleving, zoals in onze lokale beleidsnota Best@work verwoord.

Inmiddels zijn we bijna vijf jaar verder. Een goed moment om het beleid en de uitvoering te evalueren en waar nodig bij te stellen. Uw onderzoek is daarom welkom en wij hebben met belangstelling kennis genomen van uw rapport.

Conclusies beleid

U stelt dat het beleid op orde is. Dat stemt ons tevreden. Wij blijven alert op nieuwe ontwikkelingen en stemmen ons beleid hier zo nodig op af.

Dorpsplein 2
Postbus 50
5680 AB Best

Tel.: 14 0499
Fax: 0499 - 360252
info@gemeentebest.nl
www.gemeentebest.nl
IBAN: NL 08 BNGH 028.50.01.051
Btw nr: NL001902523.002

Conclusies resultaten

U stelt dat onze score in 2018 achterblijft bij de regionale resultaten binnen het Regionaal Werkbedrijf (RWB), wanneer het gaat om de brede doelgroep (alle uitkeringsgerechtigden). Het RWB heeft wettelijk een taak om de banenafpraak in onze arbeidsmarktregio te realiseren. Wij vinden het belangrijk om aanvullend te vermelden dat de gemeente Best hierin niet achter loopt. Daarnaast heeft het RWB Zuidooost-Brabant er inderdaad voor gekozen om zich ook te richten op de uitstroom van de brede doelgroep (alle uitkeringsgerechtigden). U stelt, op basis van uw benchmark, dat de gemeente Best achterblijft op resultaten in de regio. Wij benadrukken dat uw benchmark betrekking heeft op de mate van realisatie van de door de gemeente zelf gestelde uitstroomdoelstellingen in de programmabegroting 2018. De hoogte van de ambitie heeft dus invloed op de mate van realisatie.

Aanbeveling 1

Houdt een grondige evaluatie en analyse van taakhoud, taakverdeling en taakinfilling van alle bij het participatieproces betrokken medewerkers en maak daarbij een goede capaciteitsberekening van de formatie, die nodig is om de ambities van Best@Work waar te kunnen maken.

Ons standpunt:

Wij nemen uw aanbeveling over.

Toelichting:

De huidige formatieomvang in relatie tot het gestelde ambitieniveau in de beleidsnota Best@work geeft inderdaad de nodige spanning en dwingt ons regelmatig tot het stellen van prioriteiten en het maken van keuzes.

De evaluatie, analyse en het onderzoek dat u aanbeveelt zal meer inzicht geven in wat feitelijk nodig is om het vastgestelde ambitieniveau te verwezenlijken.

Aanbeveling 2

Verleg activiteiten van de klantmanagers meer naar de groep 30-80% loonwaarde.

Ons standpunt:

Voor zover de groep met verminderde loonwaarde op korte of middellange termijn uitzicht heeft op uitstroom naar werk, zijn wij van mening dat deze voldoende ondersteund wordt door de gemeente, deels uitbesteed aan de WSD. De ondersteuning van cliënten waarbij dit perspectief ontbreekt, is op dit moment ook voldoende door tijdelijke uitbreiding van de formatie. De benodigde inzet in de toekomst wordt meegenomen bij de uitvoering van aanbeveling 1.

Toelichting:

De focus van de jobhunter en interne klantmanagers gaat uit naar de kansrijke profielen, aangezien deze groep op korte of middellange termijn, perspectief heeft op uitstroom naar werk, al dan niet met loonkostensubsidie. Hiermee sluiten we aan op de uitstroomambitie van de raad, zoals vastgelegd in de programmabegroting. Omdat 76% van de uitkeringsgerechtigden met een loonwaarde 30-80% kansrijk is (74 cliënten), krijgt deze ook extra aandacht ten opzichte van de groep die kansarm is.

De toelichting naar werk van een groot deel van de doelgroep met verminderde loonwaarde is uitbesteed aan de WSD. Het betreft dan inwoners die zijn opgenomen in het doelgroepenregister en meebellen voor de banenafpraak. Momenteel zijn er 38 mensen geplaatst bij de WSD in het kader van het transitiearrangement. Hiermee voldoen wij ruimschoots aan onze taakstelling van 33 plaatsingen (eind 2019).

REACTIE COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS.

Aanbeveling 3

Maak meer gebruik van externe mogelijkheden en durf daarbij ook experimenten aan te gaan.

Ons standpunt:

Wij nemen uw aanbeveling over.

Toelichting:

Uw overweging bij deze aanbeveling is gestoeld op de mogelijkheden/kansen bij onder andere Het GOED en het UWV.

Zonder uw bevinding te willen bestrijden, wijzen wij u aanvullend op onze afspraak met de WSD. Deze afspraak houdt in dat, als het gaat om de doelgroep banenafpraak, de WSD waar mogelijk en wenselijk gebruik maakt van de infrastructuur en diensten van Het GOED. Deze doelgroep wordt namelijk, op basis van de afspraken in het lopende transitiearrangement, rechtstreeks toegeleid naar de WSD. Naar aanleiding van uw bevindingen hebben wij deze afspraak opnieuw onder de aandacht gebracht bij de WSD. Neemt niet weg dat Het GOED, naast deze doelgroep voor de banenafpraak, ook mogelijkheden biedt voor de activering en begeleiding van overige doelgroepen. Wij denken inderdaad dat hier nog kansen liggen.

Met betrekking tot het UWV merken wij op dat wij inmiddels bijeenkomsten organiseren met het UWV. Tijdens deze bijeenkomsten worden inwoners, bij wie de WW op korte termijn afloopt, in contact gebracht met de klantmanagers en jobhunter van de gemeente. Waar mogelijk worden al interventies ingezet. Wij gaan onderzoeken of de samenwerking met het UWV verder kan worden uitgebouwd.

Aanbeveling 4

Schenk veel meer aandacht aan de mogelijkheden van maatschappelijke participatie, neem (straf)maatregelen bij onwillige cliënten en lever binnen de wettelijke mogelijkheden meer maatwerk richting cliënten.

Ons standpunt:

Wij nemen uw aanbeveling m.b.t. maatschappelijke participatie over. Met betrekking tot uw aanbeveling over het leveren van maatwerk zijn wij van mening dat dit onze dagelijkse werkwijze is.

Toelichting:

Ook wij hebben geconstateerd dat de resultaten op het terrein van de tegenprestatie achterblijven op onze doelstellingen. Volgens de klantmanagers werd dit mede veroorzaakt door de beperkte uitvoerbaarheid van de beleidsregels Tegenprestatie. Daarom zijn de beleidsregels opnieuw onder de loep genomen en hebben wij op 12 november 2019 nieuwe beleidsregels vastgesteld. De nieuwe beleidsregels worden per 1 januari 2020 van kracht.

De nieuwe beleidsregels sluiten beter aan op de individuele capaciteiten van de uitkeringsgerechtigde, beperken de administratieve last van de klantmanagers en er kan beter worden vastgesteld of iemand in aanmerking komt voor vrijstelling.

Over het bereik van de tegenprestatie rapporteren we in de jaarrekening en in de tussentijdse rapportages.

In de uitvoering van de Participatiewet is maatwerk voor ons altijd het uitgangspunt. Dit geldt onder andere voor de inzet van de re-integratievoorzorgingen, de correspondentie, de gespreksvoering maar ook voor de handhaving.

Aanbeveling 5

Laat de Monitor Sociaal Domein beter aansluiten bij de vastgestelde beleidsdoelen en voeg daar in ieder geval ook gegevens toe over de maatschappelijke plaatsingen en de (straf) maatregelen die zijn getroffen tegen niet-bereidwillige cliënten.

Ons standpunt:

Wij betrekken uw aanbeveling bij de doorontwikkeling van de bestuurlijke informatievoorziening.

Toelichting:

Wij zijn bezig met de doorontwikkeling van de (bestuurlijke) informatievoorziening. De Monitor Sociaal Domein maakt hier onderdeel van uit. De doorontwikkeling kan consequenties hebben voor de inhoud, vorm en frequentie van de MSD.

Uw aanbeveling zullen wij betrekken bij deze verbeterlag.

In de MSD Q3 en Q4 nemen wij nog geen nieuwe indicatoren op. Aanpassingen worden beoogd voor de MSD 2020.

Wij hopen dat u onze reactie betreft bij het afronden van uw rapport.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Best

Hans Ubachs
Burgemeester

Ceciel Noordman
secretaris

NAWOORD REKENKAMERCOMMISSIE.

In de reactie van het college van burgemeester en wethouders worden de aanbevelingen van de rekenkamercommissie voor een groot gedeelte overgenomen. Dit stemt tot tevredenheid. Op een enkele reactie van het college willen wij nog reageren.

Conclusies resultaten.

Hierbij stelt het college dat het achterblijven van resultaten ten opzichte van de regio het gevolg is van een (te?) hoog ambitieniveau. De rekenkamercommissie is van mening dat, indien dat zo is, het college het ambitieniveau moet heroverwegen teneinde meer realistische doelen vast te stellen, dan wel dat er extra inzet plaats gaat vinden om dat hoge ambitieniveau wél te realiseren. Op basis van gegevens over het jaar 2018 hebben wij vastgesteld, dat de resultaten van Best achter blijven bij die van de regio, hetgeen ook een van de onderzoeksvragen was.

Aanbeveling 2:

Het college geeft aan, dat daaraan op dit moment voldoende aandacht aan wordt besteed. Uiteraard kan het zijn, dat het college inmiddels maatregelen heeft getroffen. Echter, tijdens het onderzoek is door de klantmanagers zélf aangegeven, dat hieraan onvoldoende aandacht kan worden besteed. En dat terwijl de nota "Best@Work" deze doelgroep specifiek benoemd als de groep waar de meeste energie in gestoken zou moeten worden. Wij zijn van mening, dat hier nog wel een aandachtspunt voor het college ligt.

Aanbeveling 3:

Wij zijn blij dat het college erkent dat met name bij Het Goed nog participatiemogelijkheden liggen. Ons dringend advies is dan ook om daar gebruik van te maken. De rekenkamercommissie is enthousiast over de mogelijkheden, die Het Goed op dit gebied biedt.

Aanbeveling 4:

Wij constateren dat het college inmiddels de beleidsregels maatschappelijke participatie heeft aangepast, die de praktische uitvoerbaarheid moeten bevorderen. Wij denken dat maatschappelijke participatie een belangrijk instrument kan zijn voor mensen, voor wie een economische participatie niet tot de mogelijkheden behoort.

Voor wat betreft het maatwerk hebben wij vastgesteld, dat dit extern niet zo wordt beleefd. Van meerdere kanten is aangegeven, dat de goedwillenden te streng en de minder goedwillenden te soepel worden aangepakt. Ook hier ligt naar onze mening een aandachtspunt om dat, al dan niet gerechtvaardigde gevoelens, weg te nemen.

Tenslotte willen wij in dit nawoord nog even aandacht schenken aan enkele zeer recente publicaties ten aanzien van de Participatiewet.

Recent is door het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) een evaluatierapport uitgebracht met betrekking tot de Participatiewet. Dit rapport is redelijk vernietigend. De resultaten die worden behaald blijven ver achter bij de verwachtingen en het SCP is van mening dat gemeenten onvoldoende instrumenten inzetten. Het onderzoek leidt tot een aantal aandachtspunten en overwegingen om de werking van de Participatiewet te verbeteren. In de eerste plaats hebben die betrekking op de structuur van de Participatiewet. Daarnaast zijn er adviezen voor verbetering van de uitwerking van de Participatiewet. De derde groep aandachtspunten gaat over de praktische aanpak. Het volledige rapport is te lezen op www.scp.nl

NAWOORD REKENKAMERCOMMISSIE.

Staatssecretaris Van Ark van Sociale Zaken is niet van plan de falende Participatiewet bij het grofvuil te zetten. Gemeenten moeten door op de ingeslagen weg en zien zelf ook mogelijkheden daarvoor. Gemeenten hebben volgens de staatssecretaris 'tijd nodig gehad om te wennen aan hun nieuwe taak en een nieuwe doelgroep'. Zij signaleert dat lokale overheden nu 'goed op stoom zijn'. Als positieve punten licht zij onder meer dit eruit: 'Het gebruik van de instrumenten beschut werk, loonkostensubsidie en jobcoaches zit duidelijk in de lift.

Gemeenten zitten op dezelfde lijn en wijzen drie verbeterpunten aan. Zo moet er één regeling komen in plaats van de 'veel te complexe' kerstboom die is opgetuigd om bestaanszekerheid te garanderen en mensen aan het werk te helpen. En de rijksoverheid moet niet direct de geldkraan dicht draaien als het economisch even wat minder gaat, zo betogen gemeenten. Tot slot moet het onderwijs beter aansluiten op de behoeften van werkgevers en van mensen die aan de kant staan.

Het lijkt de rekenkamercommissie erg zinvol om met de aandachtspunten uit het rapport en de verbeterpunten die door de betreffende gemeenten zijn aangegeven rekening te houden bij een lokale doorontwikkeling van de Participatiewet